

GAZETA KRAKOWSKA

Przebieg kwartalny
170. 12.

N^{ER} 125.

Pojedynczy numer na uelino-
wym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 4 CZERWCA 1851 ROKU.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf	UWAGI
7	27 3, 723	+ 8. 9	+ 5,0			
3. 12	3 983	+13 2	+ 5,0	zachodni słaby	Pochmurno	deszcz.
8	3 893	+12 2	+ 4,0	„ mocny	„ „	
9	4, 131	+ 9. 5	+ 5,0	Połud: za. mocny	„ „	„

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

KRAKÓW. — Nadeszła tu dziś przez sztafetę z Warszawy wiadomość: że trzy pułki litewsko-rossyjskie przeszły z bronią do korpusu generała *Chłapowskiego* działającego w Litwie, o czem oczekujemy nrzędowego doniesienia.

WARSZAWA 1 CZERWCA.

Izba Senatorska.

Dnia wczorajszego Izba Senatorska, większością głosów 24 przeciw 1 zamieniła w Uchwałę Seymową projekt do prawa przez Izbę Poselską przyjęty, względem podwyższenia opłaty rekrutowego od żydów.

Izba Poselska.

Przed przystąpieniem do dziennego porządku, dnia wczorajszego, poseł Jan hr. *Leddchowski* upraszał, iżby wolno mu było mówić w materji przedwstępnej; to jest, uczynić wniosek względem wysłania z Seymu deputacyi do Naczelnego Wodza i do wojska z oświadczeniem im w imieniu Narodu, że się dobrze zasłużyli Ojczyźnie.

Nie żądając usprawiedliwienia wniosku po mienionego, Izba jednogłośnie go przyjęła, a razem mieć chciała, ażeby Izba Senatorska zapytana została, czyli nie życzy sobie mieć udziału w powyższem postanowieniu?

Do zawiadomienia o niem Senatu, marszałek Izby Poselskiej wyznaczył deputacyą złożoną z posłów *Sw dzińskiego* i *Stubińskiego*, którzy dopełniwszy danego im polecenia, oznajmili: że Senat nasychnęły przystąpienie do wyznaczenia deputacyi do Naczelnego Wodza i do wojska dla wynurzenia mu wdzięczności w imieniu Narodu, przeznaczając do iey składu biskupa *Lubelskiego Dziecielskiego*, senatora wojewodę *Wodzyńskiego* i senatora kasztelana *Kraśnińskiego*, lecz sądzi zarazem, że dla nadania poselstwu temu, które zwróci zapewne na siebie uwagę całej Europy, większe uroczystości, wypadaloby porozumieć się względem adresu, jaki Naczelnemu Wodzowi podany być ma.

Zdanie Senatu podzieliła Izba Poselska; a następnie, tak dla porozumienia się względem adresu, jak niemniej w celu udania

się do Naczelnego Wodza łącznie z członkami z Senatu delegowanymi, marszałek Izby Poselskiej wyznaczył deputacyą złożoną z reprezentantów: Jana hr. *Ledóchowskiego*, Gust: hr. *Matachowskiego*, *Ziemięckiego*, *Swirskiego*, K. *Witkowskiego*, *Zwierkowskiego*, *Zaleskiego* i *Bykowskię*.

Rząd Narodowy zawiadomiony na dniu 29 z. m. przez Naczelnego Wodza, że generał gubernator M. S. Warszawy napisał do tegoż list ubliżający powadze naczelnego Wodza, postanowił w dniu 29 z. m. na przedstawienie Naczelnego Wodza uwolnić jen: piechoty *Krukowieckiego* od dalszego pełnienia obowiązków Gubernatora M. S. Warszawy, wydając onemuż dymissyą następującą:

Rząd Narodowy
do JW. Generała Piechoty Hr. *Krukowieckiego*.

Powodowany przedstawieniem Wodza Naczelnego siły zbrojnej narodowej pod dniem dzisiejszym do Rządu Narodowego uczynieniem, Rząd Narodowy widzi się w potrzebie uwolnienia JW. Generała od urzędu Gubernatora M. S. Warszawy, który dotąd sprawował. — Zechcesz Pan Generał tymczasowie zdać powierzone mu obowiązki na ręce Vice-gubernatora Pana pułkownika *Kamińskiego*.

W Warszawie dnia 29 maja 1831 roku.

Prezes Rządu

(pod.) X. A. *Czartoryski*.

Radca Sekr: Jlny Rządu

(pod.) And. *Plichta*.

Żądanie generała *Krukowieckiego* o uwolnienie go od obowiązków Gubernatora, przyszło do Rządu Narodowego już po przesłaniu mu dymissy na ręce Naczelnego Wodza.

Podług wiadomości świeżo odbranych, feldmarszałek *Dybiec* rozdzielił wojsko swoje; posłał część ku Litwie, a częścią przeszedł Bug w Podliskie. — *Merkeiani*, którzy wrócili od korpusu generała *Giełgud*, mówią: że

pochód jego na Litwę nie doznał przeszkód, że jeszcze w sobotę nie zaszła żadna między nim a Rossyanami potyczka, i że w powrocie swoim do Warszawy mało co Rossyan spotkali. — Za Pułtuskim krąży około 1000 jazdy rossyjskiej, dragoni i kozacy.

Artyllerya majora Bema w ostatniéj bitwie, przewyższyła wszelkie nadzieje, jakie słusznie mieć o niéj było można. Podsunąwszy się o mniéj jak 500 kroków przed debuszujące masy nieprzyjaciela i jego nieprzeliczoną artylleryą, zgniotła takowe, a kilkadziesiąt dział najezdniczków umilkło natychmiast. Officerowie więci w niewolę, i ci którzy dobrowolnie do naszych szeregów przeszli, prosili naszego Wodza, aby mogli widzieć i dowodzącę i żołnierzy téj cudownéj artylleryi. Kartacze nasze niezmiernie spustoszenie zrządziły w tłumach nieprzyjacielskich.

W bitwie pod Ostrołęką były oddziały moskiewskie bez mundurów, w koszulach tylko, dla uniknienia trudów gwałtownego pochodu i upału.

Officerowie od piechoty nieprzyjacielskiej, wszyscy stoją do bitwy konno i zawsze w tyle szeregów, zupełnie przeciwnie od naszych.

Kiedy nasze szeregi bądź jazdy, bądź piechoty postępują do ataku, muzyki pułkowe idą z tyłu grając: „ Jeszcze Polska nie zginęła, „ a wiarusy wtórują chorem. Spiew ten niezmiernie robi na na jezdniczkach wrażenie, u których panuje głucha cichość i ślepe ale obojętne wykonywanie rozkazów, jakich nikt ani chce, ani umie poymować.

W bitwie pod Długosiodłem, żona kanoniera polskiego, znajdowała się przy działach w największym ogniu i zastępowała w roznoszeniu ładunków ubtego żołnierza. Officerowie kazali idy ustąpić: długo się wzbierała, nareszcie odszedłszy, przywdziała mundur męzowski i walczyła do końca utarczki. Ma być ozdobioną krzyżem wojskowym.

Życzyć należy, aby PP. officerowie wyjawili publicznie nazwisko téj odważnéj Polki.

Dowódca bohaterkiego pułku 2go ułanów, *Mycielski*, godny w rycerstwie następca nieśmiertelnéj pamięci *Kickiego*, jest lekko w prawą rękę raniony.

W bitwie pod *Ostrołęką* pomiędzy innemi, szczególnie odznaczył się pułk *Weteranów* czynnych, złożony jak wiadomo z samych starych żołnierzy. Dowódca jego, podpułkownik *Kierwiński*, przewodniczył mu z bronią w rękę, i dał dowody najsławniejszego męstwa. Kula kartaczowa raniła go mocno w piersi, w chwili gdy na czele swego pułku bronił przejścia nieprzyjacielowi przez most.

Wczoraj przyprowadzono do Warszawy pierwszy oddział ieńców rossyjskich zabranych pod *Ostrołęką*.

Gdy onegdaj *jen. Łubieński* pokazał się w Warszawie, lud powitał go radośnemi okrzykami: takiemiż pozdrowiono waleczny pułk 2gi Ułanów.

Znaczną ilość broni zdobytej na nieprzyjaciela, przywieziono do Warszawy.

W Radomiu bardzo jest wielu ludzi młodych, zdatnych do boju, a którzy próżniactwem i plotkami się bawią. Kobiety tamtejsze postanowiły wypisać ich listę i nam do druku przesłać.

W Paryżu lud domaga się, aby rząd Francuzki niezwłocznie oświadczył się za Polską.

Wyjętek z listu 21 maja. — Przez Radom przechodził dzisiasy nowy pułk jazdy *Krakowiaków*, z czterech szwadronów kompletnych złożony. Dobór ludzi, ich strój niekosztowny, wyborne konie, i całe umontowanie, a nadewszystko duch jaki ożywia te nowe legiony, zapowiada nam nowych bohaterów. Ale zadziwiła nas wszystkich *Walerya Dembicka* panna, która przebrana za *Krakusa*, w szeregach na dzielnym rumaku, obok swiego brata, śpieszy na boje i trudy obozowe: téj miłoścy oyczynny nie ma granic: będzie to może bohaterka wieku naszego; i wd. ba swowej pici.

“Gwardya miejska miasta *Lugano* stolicy Kantonu *Tessińskiego* w *Szwajcaryi* do walecznych członków gwardyi *Narodowéj Warszawskéj*. *Mości Panowie!* Gdy nasz rodak *Pan Alexander Lucchini*, doktor medycyny i chirurgii, udał się do Warszawy, aby usługi swe tamtejszemu rządowi poświęcić; my synowie oyczynny wolnéj i niepodlegléj umyśliłiśmy skorzystać z téj sposobności, aby złożyć hołd naszego najszczerszego podziwiania mężnym Polakom, którzy z heroizmem dotąd nieznanym walczą za najswiętszą sprawę.

“Przyymicie dzielni obrońcy Warszawy, to oświadczenie, a powziąwszy przekonanie, iż wszystkie serca szlachetne, są za wami, czerpajcie w tem uczniu iedną z pociech więdzy po tych, które wam dała szczęśliwe powodzenia oręźa waszego. — Niech Bóg was ciągle wspiera. — B że day, aby Polacy tak byli wolnemi, jak na to zasługują. Takie są modły, które wnosimy łącznie z wszelkiemi czułemi duszami. *Szwajcarowie* wolni i *Polacy* walczący za wolność, obcemi sobie bydź nie mogą. — W tem wzajemnem położeniu znajdziecie naszego kroku do was usprawiedliwienie.

“Zasyłamy wam wyraz ucznć najwyższego poważenia.

“W imieniu gwardyi miejskiéj w *Lugano*.

J. Luvini Perseghini dowódca.

Lugano d. 28 Kwietnia 1831 r.,

JW. dowódca gwardyi najuprzejmiéj oddawcę adresu przyjął, i stósownéj odpowiedzi poczciwym i wolnym *Szwajcarom* udzielić nieomieszka. (*Z Gazet Warszawskich.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

LONDYN 17 Maja. — Z powodu proponowanego przez *Francją* powszechnego mocarstw rozbrojenia, dziennik *Globe and Traveller* sądzi, iż należy przedewszystkiém ukończyć sprawę *Polski*; gdyby wielkie mocarstwa, młowi, zapominając wszelkich względów mogły

się pogodzić w ogólnem żądaniu, aby Polska była przywrócona jako naród niepodległy, co jest interessem wszystkich uobczyzionych europejskich narodów, natenczas mogłoby nastąpić ogólne rozbrojenie; lecz dopóki europejskie ludy patrzeć będą spokojnie na rzeź tak walecznego narodu, i na liczne rossyjskie wojsko, które mu zagładą zagraża, ogólne wojsk zmniejszenie niedawałoby żadney rękomyi powszechnego pokoju. (Const.)

Rzym 9 Maja. — Piękny rys młodości macierzyńskię opowiadają o Pani Letycyi Buonapart. Była chora, bez nadziei i zaledwo okazywała znaki życia. W tem syn ię Hieron m staie przed łóżkiem i czyta ię artykuł w iednym z dzienników paryzkich o rozkazie rządu względem postawienia na nowo posągu Napoleona na placu Vendome. Zdawała się, że słowa te wlały nowe życie w umierającą, powstała i już się ma lepiędy.

LIZBONA 4 Maja. — Po przybyciu okrętów wojennych angielskich do Tagu, Don Miguel skłonił się do wszelkiego zadosyć uczynienia za pokrzywdzenia wyrządzone Anglii; w skutek tego gazeta nadworna lizbońska przepętnona jest rozporządzeniami oddalającemi wierznych wykonawców ięgo woli.

BRUXELLA 18 Maja. — Dzienniki tutejsze umieściły dziś pod napisem: „ważna wiadomość”, co następuie. Wczoray o godzinie 4 z południa przybył goniec angielski do sekre-

tarza lorda Ponsonby Pana Abercrombie. Depesze ięgo zawierają wiadomość o przybyciu lorda Ponsonby w zeszlą niedzielę do Londynu; na żądanie ięgo rada gabinetu zwołaną została na 17. Tymczasem poseł angielski przysłał Panu Abercrombie rozkaz, żądania od naszego rządu, aby nierzeczynano kroków nieprzyjacielskich przeciwko Hollendrom. Pan Abercrombie udzieliwszy naszemu Rządowi swoje instrukcye niezwłocznie wyprawił tego gońca do Hagi, gdyż miał także depesze do Hollandyi. Gdy goniec ten wyieżdżał z Londynu, mówiono w wydziale spraw zagranicznych, że książę Leopold przyjmie koronę Belgii, jeżeli mu 5 wielkich mocarstw zaręczy ię posiadanie.

NAUPLIA 27 Kwietnia. — Mainoci są w otwartym buncie przeciwko prezesowi. Mówią iż rozwinięto trójkolorową chorągiew w Limeni. Petro Bey jest tutaj z swoim bratem w więzieniu, kapitan Yani który przybiera tytuł króla Magny, równie Hydra i Spezzya są w powstaniu. Twierdzą, iż Albańczykowie zatknęli trójkolorową francuzką chorągiew; godnem jest podziwienia, że nasze trzy kolory są znakiem połączenia się krajów dobiegających się o wolność.

P. Dowkins, rezydent angielski w Grecyi, ma wyiechć do Kandyi; czynią rozmaite domysły względem celu tę podróży. Niektórzy mniemają, że Anglia ma zawsze na widoku wyspę Kandyę, którą mocarstwo to chciałoby chętnie zamienić na wyspy jonskie z wyłączeniem dla siebie wyspy Korfu.

D O N I E S I E N I A.

Komornik sądowy uwiadomia publiczność, iż d. 10 Czerwca r. b. o godz. 9 rannęy we wsi Mydlnikach, w wzięciu odbędzie się licytacya koni, wozów, krów, prass, rądl miedziannych, szabasników, sukien żydowskich, kanapy, stołków i t. p.

W Krakowie 3 Czerwca 1831 r.

Józef Stodkowski Kom: Sąd.

Dnia 6 w Tęczynku o 10 z rana sprzedane będą publicznie żyto, ięczmień, owies, w ziarnie, siano, piwa 10 beczek, stoły, krzesetki, landszafty, beczki, i t. p. 7go we wsi Czerna o 2gęy z południa licytowane będą krowa, iałowka, skrzynie, płótno, przedawóz kuty, faski, dąb mieluczony, ziemniaki, i t. p. 8go w mieście Chrzanowie odbędzie się sukcyja na lichtarze mosiężne, meble, zegary, skóry suche różnego gatunku, 9go w Alweron gminie Poręba, sprzedane będą: meble, pasy skórzane, skóry wyprawne, kantary, dochody z domu N. 19 na lat trzy wdzierżawione zostaną, w mieście Trzebinia zaś 10 zadzierżawione będą dochody z domu N. 5 na lat dwa a to w godzinach zwyczajnych o 10 z rana a o 2gi z południa b. m. i r. Co do dzierżaw licytancyi złożą wadii Zpl. 16 które od S. M. hała zaczynać się będą, dla czego publiczność zaprasza.

W Chrzanowie 2 Czerwca 1831 r.

Tomasz Jaworski Kom: Sąd.